

Trondheim seniorråd

ÅRSMELDING 2017

Innhold

1. Formål og oppgaver	3
2. Sammensetning	3
3. Aktivitet i 2017	4
4. Møter og saker	4
5. Representasjon	6
6. Økonomi	7
7. Tilskudd til tiltak i 2017	7
8. Leders kommentar	8

1. Formål og oppgaver

Trondheim seniorråd er opprettet med hjemmel i lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd. Rådet skal fungere som et rådgivende organ for kommunen, og skal gis anledning til å behandle alle saker som gjelder de eldres levkår. Rådet har avgjørelsesmyndighet i tildelingssaker som angår sosialt forebyggende arbeid blant eldre, samt de konti som budsjetteres særskilt for Trondheim seniorråd.

2. Sammensetning

Rådet består av ni representanter med vararepresentanter, som alle er alderspensjonister og valgt av bystyret. Tre av representantene er valgt blant bystyrets partier og seks representanter kommer fra pensjonistforeninger.

Tre medlemmer fra bystyret:

Medlem: Randi Wiggen (H) leder

Vara: Hans Walseth (FrP)

Medlem: Oddvar Stålen (Ap)

Vara: Per Winsnes (KrF)

Medlem: Lillian Dalager Bromseth (PP)

Vara: Elisabeth Finne (MDG)

Seks medlemmer fra organisasjonene:

1. Joar Tapper Brobakk (Ranheim Pensjonistforening)
2. Astrid Seim Ekeland (Trondheim lokallag av LOP)
3. Knut Solem (NITO-pensjonistene)
4. Britt Hallan (Stendal Pensjonistforening)
5. Arne Silset (Sjetne pensjonistforening), nestleder
6. Anne Marie Evjen (Telepensjonistenes forening)

Vara for 1.-6.:

1. Thor Johansen (K-Lund senior)
2. Inger Marie Moseng (PF Sykepleierforbundet)
3. Svenn Revdahl (Politiets pensjonistforening)
4. Aina Helene Misfjord (Jernbanepensjonistene forening i Trondheim)
5. Eldar Hernes (Fengselspersonalets pensjonistforening)
6. Frøydis Gaare (Fagforbundet Trondheim Pensjonistutvalget)

En representant fra administrasjonen har møtt fast med møteplikt og talerett. Dette har vært rådgiver Knut Meinert Kiplesund. Rådgiver Eli Jahn Hjorth har vært vararepresentant. Kommunaldirektør for helse og velferd, Helge Garåsen, har deltatt på flere av rådets møter for å orientere om aktuelle saker og svare på spørsmål.

3. Aktivitet i 2017

- 8. februar hadde rådet besøk av Sametingets eldreråd.
- 15. mars arrangerte rådet fagdag.
- 10. mai fikk rådet en orientering og omvisning på Trondheim kommunale produksjonskjøkken.
- Randi Wiggen, Arne Silset, Joar Tapper Brobakk og Knut Solem deltok på storbykonferansen 2017.
- 29. september deltok medlemmene på eldres dag.
- 4. oktober deltok rådet i fellesmøte med Klæbu eldreråd.

4. Møter og saker

Rådet har hatt 11 møter i 2017.

For å se rådets vedtak og uttalelser i sakene, henvises det til møteprotokollene på kommunens nettside <http://innsyn.trondheim.kommune.no/motekalender>

Saker til uttalelse

- Kommunalt ombud for helse , omsorg og oppvekst - evaluering av ordningen
- Serviceerklæring for helse og velferdssenter
- Stasjonsstruktur og prinsipper for superbuss
- Lokal forskrift: om sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns omsorgstjenester for Trondheim kommune Sør-Trøndelag
- Høringssak om effektivisering av hjelpemiddelformidlingen
- Trondheim som aldersvennlig by
- Kommunedelplan for vannforsyning 2017 - 2028
- Fagopplæring-sentrale føringer, status og utvikling
- Temaplan for Trondheim kommunes frivillighetspolitikk 2017 - 2020
- Styrking av rehabilitering og avlastning
- Plan for friluftsliv og grønne områder
- Omsorgsboliger særskilt tilrettelagt for heldøgns omsorgstjenester
- Handlingsplan for sykkelparkering i Midtbyen
- Utbygging av Granåsen - oppfølging av bystyrets vedtak i juni 2017
- Plan for areal til offentlige tjenester 2017-2050
- Parkeringspolitikk
- Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for helse og velferd 2018-2021
- Trondheim kommunes handlingsplan mot fattigdom 2018-2022
- Kvalitetsmelding for eldreomsorgen og status i arbeidet med Eldreplan 2016 - 2026

- Trondheim kommunes handlings- og økonomiplan 2018-2021, budsjett 2018
- Behovsplan for helse- og velferdssentre/helsehus
- Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for helse og velferd 2018-2021

Andre saker:

I tillegg til saker som er oversendt rådet til uttalelse har det vært flere orientingssaker samt saker rådet selv har tatt opp, enten på eget initiativ eller på grunn av henvendelser fra brukerorganisasjonene:

- Planer for bygging av Risvollan HVS
- Kreftkoordinator
- Informasjon om 70+ og brosjyrer for eldre
- Rapport fra tilsyn med tjenestene til eldre
- PFOs deltakelse i seniorrådet
- Årsrapport for Trondheim seniorråd 2016
- Ortogeriatri/nedlegging av etterbehandling for eldre med hoftebrudd
- NAV – ombud
- Helse- og velferdskontor
- Vedlikehold av sykehjem. Resultatet av kartleggingen for Trondheim kommune og informasjon om tidsplan for utbedring av nødvendige tiltak
- Avvik ved Valentinlyst helse- og velferdssenter og Søbstad helsehus
- Brukerundersøkelse
- All in one IT – personlig datahjelp
- Kystad HVS – situasjonsrapport
- Stillingsbetegnelser avdelingssykepleier/avdelingsleder
- Ensomhet i Trondheim kommune/påskeåpent i Hornemansgården
- Moms og skatteplikt for Hornemansgården og PFO
- Ubrukte midler til eldreomsorg
- Presentasjon av kommunalsjefene Kristin Bratseth og Marit Ringseth Berg
- Endrede retningslinjer for tildelinger fra Trondheim seniorråd
- Interaktivt kart over Helse-Trondheim
- Språkbruk og begrep i Trondheim kommune
- Lavollen aktivitetscenter og tilbud til yngre demente
- Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag
- Orientering om samer i Trondheim
- Helsehusene i Trondheim, status og framtid
- Planlegging av nytt rehabiliteringssenter
- Vistamar
- Tema Saupstad
- Oppnevning av vararepresentant til brukerutvalg for HV-kontorene
- Private og ideelle helse- og velferdssentre
- Gravplasser, kremasjon og arealbehov

- Busstilbud og ny rutestruktur i Trondheim
- Gangforbindelser til Metrobusstasjoner

5. Representasjon

I Trondheim er det praksis at seniorrådet oppnevner representanter til ulike fora. Det gir rådet innsyn i vesentlige forhold som er viktig for eldre, og det tilfører rådet kompetanse. Gjennom slik representasjon bidrar også rådet med overføring av sine erfaringer og sin brukerkompetanse til ulike styrer, brukerråd og prosjekter.

I 2017 har representanter for seniorrådet deltatt i følgende fora:

1. Styret for Boligstiftelsen for Trygdeboliger i Trondheim

Fast representant: Lillian Dalager Bromseth

Vararepresentant: Oddvar Stålen

2. Styret for Trondhjems Hospital

Fast representant: Randi Wiggen

Vararepresentant: Astrid Seim Ekeland

3. Brukerutvalget for Trondhjems Hospital

Fast representant: Randi Wiggen

4. Arrangementskomitéen for "Eldres Dag"

Leder av seniorrådet leder arrangementskomitéen

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Thor Skjerpen

5. Brukerutvalget for Produksjonskjøkkenet

Fast representant: Joar Tapper Brobakk

Vararepresentant: Anne-Marie Evjen

6. Brukerrepresentant til styringsgruppen for Undervisningssykehjemmet Søbstad

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Hans Walseth

7. Brukerutvalget for Øya Helsehus:

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Anne-Marie Evjen

8. Redaksjonsrådet for avisen 70+:

Fast representant: Lillian Dalager Bromseth

Fast representant: Svenn Revdahl

9. Koordineringsgruppe for ny helsevakt (tidligere velferdsteknologiprojektet)

Fast representant: Knut Solem

Vararepresentant: Astrid Seim Ekeland

10. Kontaktforum for interesseorganisasjonene innenfor eldreomsorgen

Fast representant: Elisabeth Finne

Vararepresentant: Per Winsnes

11. Styringsråd for kreftkoordinator

Fast representant: Anne-Marie Evjen

Vararepresentant: Per Winsnes

12. Brukergruppe i forbindelse med planlegging av Persaunet Helse- og velferdssenter

Fast representant: Astrid Seim Ekeland

Vararepresentant: Eldar Hernes

13. Representant i prosjektet "Aldersvennlig by"

Faste representanter: Knut Solem og Elisabeth Finne

14. Brukerutvalg for hjemmetjenester, Midtbyen og Heimdal

Fast representant: Randi Wiggen

Vararepresentant: Hans Walseth

15. Brukerutvalg for hjemmetjenester, Lerkendal og Østbyen

Fast representant: Astri Seim Ekeland

Vararepresentant: Hans Walseth

16. Brukerutvalg HV-kontorene

Fast representant: Randi Wiggen

17. Nettverk brukerråd:

Fast representant: Randi Wiggen

18. Referansegruppe for seniorkultur og helse

Fast representant: Hans Walseth

19. Brukergruppen, skisseprosjekt/detaljprosjektering av nye Risvollan helse- og velferdssenter

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Inger Marie Moseng

6. Økonomi

Trondheim seniorråd hadde i 2017 et driftsbudsjett på 295 000 kr.

Ved utgangen av 2017 var 291 794 kr av dette disponert, hvorav 239 920 kr var tildelt eldres lag og foreninger.

Godtgjøring til rådets medlemmer var i 2017 totalt på 138 916 kr. Godtgjøringen ble utbetalt i juni og desember. Beløpet ble belastet bystyrets fellesbudsjett.

7. Tilskudd til tiltak i 2017

Trondheim seniorråd har en årlig tildeling av tilskudd til tiltak i regi av eldres lag og organisasjoner, eller organisasjoner som har aktiviteter for eldre mennesker i Trondheim kommune. Det var i 2017 totalt 33 søkere hvorav 24 fikk tildelt støtte. Samlet søknadssum var på kr. 534 309.

Trondheim seniorråd vedtok i møte 19. april å tildele midler på denne måten:

Navn	Formål	Søknad	Vedtak
Veidekke seniorklubb Trondheim	Ukestur til Kroatia	30000	17 000
Beboerfor. Thomas Angells Hus	Dagstur til Surnadal	8000	8 000
Trondheim seniorkor	Dagstur til Munkholmen	26400	8 000
Norges Blindeforbund Sør-Trøndelag	2-dagers tur til Oppdal	25000	12 000
K. Lund seniorklubb	Tur til Tyrol	15000	12 000
Pensjonistforum NSF Sør-Trøndelag	Dagstur i Nord-Trøndelag	17000	9 000
DnB pensjonistene i Midt-Norge	Dagstur til Hatlingsetra	10000	9 000
Nordea pensjonistfor. Trøndelag	Dagstur til Hegra	12000	9 000
Trondheim revmatikerforening	Opplæring i PC-bruk/slektsforskn.	8920	8 920
Trondheim grafiske pensjonistfor.	5-dagers tur til Krakow	12000	12 000
Charlottenlund sanitetsforening	Dagstur, Trondheimsfjorden rundt	12000	9 000
Ranheim pensjonistforening	Dagstur til Selbu	15000	9 000
Kattem pensjonistlag	Dagstur til Rugldalen/Ratvollen	20000	9 000
Seniorteateret i Trondheim	Teaterforestillingen "Premieren"	8000	8 000
Bratsberg helselag	Dagstur	10000	9 000
Norsk Folkehjelp - Nardo	Dagstur	20000	9 000
Sjetne pensjonistforening	8-dagerstur til Praha	23000	17 000
Dalaringen pensjonistforening	Dagstur til Tautra	10000	9 000
Strindheim sanitetsforening	Dagstur til Ytterøya	25000	9 000
AEO-pensjonistene	5-dagers tur til Wien	15000	12 000
Flatåsen seniorforening	Dagstur til Drevsjø	20000	9 000
Trondheim Døves seniorgruppe	2-dagers tur til Namskogan	80000	12 000
Kaarfolket pensjonistforening	3-dagers tur til Vågå	10000	10 000
Pensjonistfor. Coop Norge Trh	5-dagers tur til Krakow	15000	12 000
SUM		534 309	247 920

Utbetalingen til Sjetne pensjonistforening ble senere redusert til 9 000 kr pga endring i reiseplanene.

8. Leders kommentar

Ved siden av å være høringsinstans, er seniorrådet aktiv med å ta opp saker som de selv mener

er nødvendig å sette fokus på. Seniorrådet åpnet året med å etterlyse brosjyrer som informerer om krav og rettigheter for eldre i helsetjenesten. Brosjyrene var utarbeidet og trykket i regi av Trondheim kommune, men ingen hadde oversikt over hva som var laget og hvor de befant seg. Ikke en gang kommunikasjonsenheten kjente til brosjyrematerialet. Seniorrådet så det som svært viktig at både hjemmetjenesten og HVS(Helse og velferdssentre) brukte brosjyrene som informasjon overfor brukere og pårørende.. Kommunikasjonsdirektøren ble invitert til et av rådets møter, og hun tok saken alvorlig. I løpet av noen måneder hadde hun hentet inn alle brosjyrer kommunen var ansvarlig for, orientert enhetsledere om viktigheten av at brosjyrene ble gjort kjent for brukere og pårørende, og sørget for at de ble lagt inn på kommunens nettsider. Ved nyttår 2018, ble hjemmesidene noe endret, men seniorrådet og Nettverk brukerråd brukes videre som rådgivere i utformingen av informasjonssidene på nett.

Etter samtaler med helsepersonell i hjemmetjenesten og ved HVS, sendte seniorrådet inn en bekymringsmelding om problemer med daglig utførelse av tannpleie hos eldre registrert som brukere av helsetjenester. Dette er en av de vanskeligste pleieproblemene med eldre, likevel er det viktig å gi helsepersonell grundig opplæring i hvordan de forholder seg til problemet. Fylkestannlegen gir gratis opplæring av ansatte i helsejenesten i kommunen. Tannpleie er nå uthevet som tema i -----.

Seniorrådet videreførte i 2017, saken om nedleggelse av etterbehandling av hofteopererte eldre, som St. Olavs Hospital la ned høsten 2016. Skriv fra seniorrådet til kommunaldirektør for Helse og Velferd i Trondheim, med krav om å gå videre med saken for å gjenoppta behandlingen, som viste seg å ha svært god effekt, ble videresendt St. Olavs Hospital av kommunaldirektøren. Samhandlingsdirektøren ved sykehuset sendte svar på skrivet, og i april kom avdlingsleder Saltvedt på nytt til seniorrådet og orienterte om at sykehuset gjenopptar etterbehandling av hofteopererte i et nytt, litt endret prosjekt som vil gå over 2 år fra høsten 2017. Seniorrådet alene ville nok ikke fått dette gjennom, men med press og innsats fra mange hold, har i tillegg rådets innspill gitt litt ekstra tyngde.

I mars arrangerte seniorrådet et fagseminar hvor pensjonistforeninger og Helse og velferdskomiteen ble invitert. Kommunaldirektør Helge Garåsen gikk gjennom temaplan for Eldre 2016-2026. Samhandlingsdirektør Tor Åm ved St. Olavs Hospital orienterte om Samhandlingsreformens intensjoner og hvordan den fungerte i Trondheim. Fungerende fagdirektør i Helse Midt Norge Henrik Sandbu informerte om prioriteringer og dilemmaer i beslutningsprosessen for tildeling av nye, kostbare medisiner. Seminaret avsluttet med kommunefarmasøyt Astrid Hageler, som tok for seg legemiddelbruk på sykehjem og i hjemmetjenesten. Det var satt av god tid til debatt etter hvert tema.

Vinteren 2017 informerte ATB at de la ned trykte rutetabeller med øyeblikkelig virkning, til fortvilelse for mange. LOP (Landslaget for offentlige pensjonister) PFO og Seniorrådet aksepterte ikke dette og ba om møte med ATB. Etter et par måneder ga ATB etter og fra og med august 2017, var rutetabellene i papir igjen tilgjengelig. Denne gangen med en liten kostnad, etter forslag fra LOP, PFO og Seniorrådet.

Trondheim og Klæbu kommuner slår seg sammen fra og med 2020. Seniorrådet inviterte seg selv til Klæbu i mai, hvor vi informerte hverandre og hvordan vi jobbet. Vi ble enige om et nytt møte i 2018 i Trondheim med informasjon om prosessen og med felles innspill videre.

Storbykonferansen for eldreråd ble arrangert i Stavanger. Saker seniorrådet sendte inn og som ble behandlet på konferansen og videresendt aktuelle departement, var krav om få tilbake forhandlingsrett ved trygdeoppgjør for pensjonistene og at fastlegenes kunnskap og forståelse for demens ble styrket. Det siste fikk seniorrådet større innsikt i etter et fagseminar om demens rådet arrangerte høsten 2016.

Seniorrådet er opptatt av ensomhet for eldre. Høytidene er tung og vanskelig å komme gjennom for mange. Seniorrådet tok derfor initiativ i 2013, til å få åpnet Hornemansgården noen av helligdagene i påsken. Dette ble en langdryg kamp selv om bystyret bevilget ekstra lønnsmidler. Men høsten 2017 kom det melding om at kafeen holdes åpen ikke bare i påsken, men også i noen juledager.

FNs internasjonale Eldres dag arrangeres siste fredag i september. . Arrangementskomiteen består av folk fra kulturenheten, PFO (Pensjonistenes FellesOrganisasjon) og Infosenteret for Seniorer og medlemmer av Seniorrådet. Leder i seniorrådet er leder av arrangementskomiteen. I år var det Tråante, samenes 100 års jubileum som ble markert. Hovedforestillingen arrangeres i Ullmannsalen på NOVA. Arrangementskomiteen støtter økonomisk kulturelle innslag av Eldres dag ved fire HVS hvert år. Støtten rulleres hvert år og fire politiske partier inviteres med en representant sammen med et medlem av seniorrådet.

Seniorrådet har hatt flere innlegg på debattsidene i Adresseavisen i 2017. Metrobussen og nedlagte bussholdeplasser spesielt, har engasjert mange som har tatt kontakt. Seniorrådet ropte høyt og fikk oppslag om tildelte midler til eldreomsorgen, som ikke ble brukt i 2016. I 2016 vedtok politikerne en økning i tildelinger til eldreomsorgen fra 2018. Rådsmannen la høsten 2017 fram forslag til budsjett for 2018 og framover, som viste en sterk nedgang fra hva politikerne tidligere hadde vedtatt. Avisinnlegg og høringsuttalelse fra seniorrådet forventet at politikerne var til å stole på når endelig budsjettvedtak skulle tas. Og de stod for det de hadde lovt et år tidligere.

Seniorrådets leder inviteres ofte til pensjonistforeninger for å presentere rådet, rådets mandat og oppgaver. Det er svært hyggelig å treffe aktive pensjonister og de oppfordres til å ta kontakt med seniorrådet og legge fram saker de er opptatt av.

Administrasjonen sørger for at rådet får alle saker som kan være aktuelle for pensjonister, til behandling. Rådets medlemmer er aktive i debatten med kritiske spørsmål og kommentarer. Rådsmedlemmene oppfordres til å sende inn forslag til høringsuttalelser i forkant av hvert rådsmøte. Det hender også at utforming av høringsuttalelser fordeles mellom rådsmedlemmene.

Følg oss på Facebook!

Randi Wiggen
leder

Øyvind Øyen
sekretær